

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ
ΕΛΟΤ ΕΝ ISO/IEC 17024**

Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης

ΕΣΥΔ ΚΟ-ΣΧΗΠΡΟΣ

Έκδοση: 01

Αναθεώρηση: 02

Ημερομηνία Έκδοσης: 23-12-2010

Ημερομηνία Αναθεώρησης: 21-11-2013

Υπεύθυνος Έκδοσης: Ο Υπεύθυνος Διαχείρισης της Ποιότητας

Υπεύθυνος Έγκρισης: Ο Προϊστάμενος του Ε.ΣΥ.Δ.

Ο Υπεύθυνος Διαχείρισης Ποιότητας

Ο Προϊστάμενος του Ε.ΣΥ.Δ.

Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης

Περιεχόμενα

1.	Εισαγωγή	4
2.	Σκοπός.....	4
3.	Ορισμοί	5
4.	Ανάπτυξη, αναγνώριση και διατήρηση σχήματος πιστοποίησης προσώπων....	6
4.1	Ανάπτυξη σχήματος πιστοποίησης προσώπων	6
4.2	Υποβολή σχήματος προς αναγνώριση	7
4.3	Βασικά στοιχεία του σχήματος και της διεργασίας πιστοποίησης προσώπων .	7
5.	Εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.....	9
6.	Παραρτήματα	10
	Παράρτημα 1: Ενδεικτικά περιεχόμενα κώδικα δεοντολογίας.	10
	Παράρτημα 2: Ενδεικτικά ερωτήματα για την σωστή ανάπτυξη ενός σχήματος πιστοποίησης.	10
	Παράρτημα 3 : Ιδιοκτήτης σχήματος	11
7.	Βιβλιογραφία	11

Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης

1. Εισαγωγή

Οι φορείς πιστοποίησης προσώπων ή ΦΠΠ (bodies operating certification of persons-PCB), πραγματοποιούν επιθεωρήσεις με σκοπό να επιβεβαιώσουν τη συμμόρφωση ενός ατόμου με συγκεκριμένες και καταγεγραμμένες απαιτήσεις, προδιαγραφές και διαδικασίες. Το πλαίσιο των τριών παραπάνω στοιχείων είναι αυτό που συνοπτικά ονομάζουμε σχήμα πιστοποίησης προσώπων.

Η πιστοποίηση προσώπων παρέχει εν γένει τα εχέγγυα, ότι ο πιστοποιημένος πληρεί τις απαιτήσεις του σχήματος πιστοποίησης προσώπων σύμφωνα με το οποίο πιστοποιήθηκε. Στην περίπτωση, που η πιστοποίηση γίνεται υπό διαπιστευμένο καθεστώς, δηλαδή από ΦΠΠ διαπιστευμένο για το εν λόγω σχήμα, τότε η πιστοποίηση αυτή αποκτά ιδιαίτερη αξιοπιστία, συστηματικότητα και κύρος, διότι ο ΦΠΠ τεκμηριωμένα συμμορφώνεται με ένα πλήθος απαιτήσεων, αναφορικά με την ποιότητα των υπηρεσιών του, απαιτήσεις, που υπαγορεύει το διεθνές πρότυπο διαπίστευσης ELOT EN ISO/IEC 17024. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι η διαπιστευμένη πιστοποίηση των προσώπων δεν μπορεί και δεν πρέπει να εφαρμόζεται άκριτα σε οποιοδήποτε αντικείμενο απαιτείται βεβαίωση ικανότητας του ατόμου. Για να εφαρμοστεί διαπιστευμένη πιστοποίηση σε ένα αντικείμενο θα πρέπει να εξετάζονται πολλές παράμετροι όπως η επίδραση του αντικειμένου αυτού στην υγεία και ασφάλεια των πολιτών και στην προστασία του περιβάλλοντος ή οι σχετικές απαιτήσεις της εθνικής ή/και της διεθνούς αγοράς για εξέλιξη της τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και εξειδίκευσης, σε συνάρτηση με απαιτήσεις αμεροληψίας, αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων, εμπιστευτικότητας κτλ. Από μια τέτοια πολύπλευρη εξέταση δύναται να προκύψουν πολύ χρήσιμα συμπεράσματα για το αν τελικά η διαπίστωση της ικανότητας του ατόμου «χρήζει» μηχανισμού διαπιστευμένης ή όχι πιστοποίησης προσώπων ή απόδοσης κάποιας μορφής βεβαίωσης, έγκρισης, αδειοδότησης κτλ. Εξ ορισμού, η συμμόρφωση ενός ΦΠΠ και του αντίστοιχου σχήματος με τις απαιτήσεις του ELOT EN ISO/IEC 17024 αποτελεί προστιθέμενη αξία στις παρεχόμενες υπηρεσίες και αναγνώριση σε εθνικό ή/και διεθνές επίπεδο.

2. Σκοπός

Η παρούσα οδηγία λειτουργεί επικουρικά στην εφαρμογή του ELOT EN ISO/IEC 17024 προς κάθε ενδιαφερόμενο, αναφορικά με τον τρόπο ανάπτυξης, επικύρωσης και συντήρησης ενός σχήματος πιστοποίησης προσώπων, που προσβλέπει να ενσωματωθεί σε διαπιστευμένο περιβάλλον. Αρχικά η συμμόρφωση με την οδηγία θα εξετάζεται από το Ε.ΣΥ.Δ. κατά την ανασκόπηση της αίτησης αναγνώρισης του σχήματος, και όπου χρειάζεται κατά την αξιολόγηση στα κεντρικά γραφεία. Υπενθυμίζεται ότι η πιστοποίηση προσώπων έχει εφαρμογή μόνο σε συνδυασμό με συγκεκριμένο/α σχήματα πιστοποίησης.

Σκοπός της οδηγίας αυτής, εν όψει της διαρκούς ανάπτυξης τεχνικών επαγγελματιών και των διεθνών τάσεων για ταυτοποίηση της ικανότητας των επαγγελματιών, είναι να αποσαφηνίσει έννοιες, να δώσει κατευθύνσεις και να βοηθήσει στην καλύτερη αξιοποίηση και εφαρμογή του ELOT EN ISO/IEC 17024, σε εθνικό επίπεδο.

Η παρούσα έκδοση είναι η δεύτερη και εκδόθηκε μετά την αναθεώρηση του ELOT EN ISO/IEC 17024:2003.

Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης

3. Ορισμοί

Παρακάτω ακολουθούν χρήσιμοι ορισμοί, ώστε να γίνουν κατανοητές βασικές έννοιες και να είναι κοινή η ορολογία που χρησιμοποιείται εφεξής, σε πλήρη συμφωνία με το ELOT EN ISO/IEC 17024.

Υποψήφιος: το άτομο που ικανοποιεί συγκεκριμένα προαπαιτούμενα (αυτό τον διαφοροποιεί από τον «αιτών» την πιστοποίηση), γεγονός που του επιτρέπει τη συμμετοχή του στη *διεργασία πιστοποίησης*

Διεργασία πιστοποίησης: όλες οι δραστηριότητες, μέσω των οποίων ο ΦΠΠ καθορίζει κατά πόσο ένα άτομο ικανοποιεί συγκεκριμένες απαιτήσεις ικανότητας, συμπεριλαμβανομένων της αίτησης, της αξιολόγησης, της απόφασης πιστοποίησης, της επιτήρησης (surveillance) και της επαναπιστοποίησης (re-certification) καθώς και της χρήσης των πιστοποιητικών και των λογοτύπων.

Σχήμα πιστοποίησης προσώπων ή σχήμα (certification scheme for persons): *Ικανότητα* και άλλες απαιτήσεις, που αφορούν συγκεκριμένες κατηγορίες επαγγελματιών και εξειδικευμένων ανθρώπων, για τους οποίους ισχύουν οι ίδιες ιδιαίτερες διαδικασίες, πρότυπα και κανονισμοί.

Ικανότητα (competence): αποδεδειγμένη ικανότητα-δυνατότητα εφαρμογής γνώσεων ή/και δεξιοτήτων από τον *υποψήφιο* ώστε να επιτύχει το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, όπως αυτό καθορίζεται στο *σχήμα πιστοποίησης*.

Αξιολόγηση (assessment): διεργασία, μέσω της οποίας αξιολογείται η ικανοποίηση των απαιτήσεων του *σχήματος* για κάθε άτομο, η οποία οδηγεί στην απόφαση ή μη πιστοποίησης.

Εξέταση (examination): μηχανισμός, που αποτελεί τμήμα της *αξιολόγησης*, ο οποίος μετρά την *ικανότητα* ενός *υποψηφίου*, μέσω ενός ή περισσότερων μέσων πχ προφορικά, γραπτά, πρακτικά ή μέσω παρατήρησης, όπως αυτό καθορίζεται στο *σχήμα*.

Εξεταστής (examiner): άτομο με εξειδικευμένα τεχνικά και προσωπικά προσόντα και επαγγελματική κρίση, ικανό για τη διεξαγωγή ή/και τη βαθμολόγηση μιας *εξέτασης*.

Προσόν (qualification): τεκμηριωμένα χαρακτηριστικά μόρφωσης, εκπαίδευσης και εργασιακής εμπειρίας (αφορά προσωπικό του ΦΠΠ).

Επιτροπή ενδιαφερομένων μερών: ομάδα που αποτελείται από εκπροσώπους ομάδων ή οργανισμών που επηρεάζονται από την επίδοση του πιστοποιημένου ή τη δραστηριότητα του ΦΠΠ.

Η επιτροπή πρέπει να εκπροσωπεί δίκαια και αντικειμενικά τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερομένων μερών, που σχετίζονται, εμπλέκονται ή επωφελούνται από την ύπαρξη του *σχήματος*, χωρίς να υπερισχύει συγκεκριμένο συμφέρον.

Ενδεικτικά, ενδιαφερόμενο μέρος μπορεί να θεωρηθεί δημόσια αρχή, επιμελητήριο, επαγγελματική ένωση, εκπρόσωποι της βιομηχανίας-εργοδότες, οργανισμοί προστασίας

Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης

του πολίτη/ένωση καταναλωτών, ακαδημαϊκή ένωση, ερευνητικό ίδρυμα, πιστοποιημένοι επαγγελματίες κτλ, οι οποίοι έχουν κύριο και άμεσο ενδιαφέρον στην αποδοτική λειτουργία και στην επιτυχία του σκοπού ύπαρξης του σχήματος πιστοποίησης.

Ιδιοκτήτης σχήματος ή ιδιοκτήτης (scheme owner): φορέας τυποποίησης, δημόσια αρχή, οργανισμός, επιμελητήριο ή επαγγελματική ένωση κ.α., που είναι υπεύθυνος για την ανάπτυξη και διατήρηση του *σχήματος* (δηλαδή επιλαμβάνεται, διαχειρίζεται και επωφελείται άμεσα από τη λειτουργία του), το οποίο και διαθέτει σε κατάλληλους ΦΠΠ. Ιδιοκτήτης σχήματος δύναται να είναι και ο ίδιος ο ΦΠΠ.

Τελικός χρήστης: είναι το άτομο ή τα άτομα, τα οποία προκειμένου να πάρουν μια απόφαση, βασίζονται στην πληροφορία, που παρέχεται στο πιστοποιητικό που κατέχει ο πιστοποιημένος, ή κάνουν χρήση της αποδεδειγμένης *ικανότητας* του πιστοποιημένου. Πιο συγκεκριμένα, τελικός χρήστης μπορεί να είναι ο ίδιος ο πελάτης του πιστοποιημένου ή κάποιος εργοδότης, ο οποίος για να αναθέσει μια εργασία ή να προσλάβει/συνεργαστεί με κάποιον επαγγελματία βασίζεται και στην πιστοποίηση επάρκειάς του.

Αναγνώριση σχήματος πιστοποίησης προσώπων ή αναγνώριση (recognition of the scheme): έγκριση του *σχήματος* από το Ε.ΣΥ.Δ., ώστε να μπορεί ακολούθως να εφαρμοστεί από διαπιστευμένους ή υπό διαπίστευση ΦΠΠ, στους οποίους το διαθέτει ο *ιδιοκτήτης*. Στην περίπτωση που ο *ιδιοκτήτης* ταυτίζεται με τον ΦΠΠ, τότε η *αναγνώριση* επέρχεται με τη διαπίστευση του ΦΠΠ για το υπόψη *σχήμα*.

4. Ανάπτυξη, αναγνώριση και διατήρηση σχήματος πιστοποίησης προσώπων

4.1 Ανάπτυξη σχήματος πιστοποίησης προσώπων

Προκειμένου ένας *ιδιοκτήτης* να αναπτύξει σχήμα πιστοποίησης προσώπων προς *αναγνώριση* (ώστε να ακολουθήσει διαπίστευση των ΦΠΠ, που θα το εφαρμόσουν), θα πρέπει να κατατίθεται μελέτη στο Ε.ΣΥ.Δ., η οποία θα τεκμηριώνει ότι:

1. η πρόθεση ανάπτυξης του *σχήματος* προέρχεται από τεκμηριωμένη ανάγκη της αγοράς (αιτήματα επαγγελματικών συλλόγων, σωματίων, επιμελητηρίων κτλ),
2. υπάρχει αποδοχή της ανάγκης ανάπτυξης του *σχήματος* από συλλογικούς φορείς των *τελικών χρηστών* (καταναλωτές, εργοδοτικούς φορείς κτλ),
3. έχουν εντοπιστεί σχετικές εθνικές προτεραιότητες ή/και σχετικές νομοθετικές απαιτήσεις ή/και αν υφίστανται σχετικά εθνικά, ευρωπαϊκά, διεθνή πρότυπα,
4. σκοπός του *σχήματος* είναι η ανάπτυξη, βελτίωση και η αναγνώριση του σχετικού επαγγέλματος, η δημιουργία αισθήματος εμπιστοσύνης στην αγορά και γενικά το κοινωνικό καλό,
5. έχει ελεγχθεί η ύπαρξη του ιδίου ή παρόμοιου *σχήματος* στην εθνική και διεθνή αγορά. Σε περίπτωση, που το υπόψη *σχήμα* υφίσταται στην ίδια ή σε αντίστοιχη μορφή και λειτουργεί από φορέα πιστοποίησης προσώπων διαπιστευμένο κατά ELOT EN ISO/IEC 17024, θα πρέπει να υπάρχει μια αναφορά συσχέτισης,
6. έχουν εντοπισθεί τα ενδιαφερόμενα μέρη.
7. στην περίπτωση που το *σχήμα* δεν αναπτύσσεται από ΦΠΠ, απαντώνται τα σχετικά σημεία του παραρτήματος 3.

Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης

Το Ε.ΣΥ.Δ. κατόπιν αυτής της μελέτης, θα αποφαινεται για την δυνατότητα καταρχήν αναγνώρισης του σχήματος.

4.2 Υποβολή σχήματος προς αναγνώριση

Εφόσον υπάρχει θετική απόφαση από το Ε.ΣΥ.Δ. για την ανάπτυξη του σχήματος από τον *ιδιοκτήτη* (δυνατότητα καταρχήν αναγνώρισης του σχήματος), ο τελευταίος θα πρέπει να υποβάλλει κατάλληλη τεκμηρίωση, αναφορικά με τα παρακάτω, προκειμένου να αναγνωρισθεί το υπόψη σχήμα (βλέπε και παράρτημα 2) και να υποβάλλει αίτηση διαπίστευσης, σε περίπτωση που ο *ιδιοκτήτης* είναι ο ίδιος ο ΦΠΠ:

1. τα μέλη της *Επιτροπής ενδιαφερομένων μερών* και τον τρόπο ορισμού τους
2. το όνομα του *σχήματος* και το πεδίο αυτού
3. το σύνολο των ατόμων/επαγγελματιών που στοχεύει το *σχήμα* (target group)
4. την αναλυτική περιγραφή εργασιών και εργασιακών καθηκόντων του σχήματος
5. το αντικείμενο της *ικανότητας* του πιστοποιούμενου, τις πιθανές διαβαθμίσεις της-επίπεδα πιστοποίησης και τα syllabus που αντιστοιχούν στην ανωτέρω περιγραφή
6. τα προσωπικά ή/και φυσικά χαρακτηριστικά του *υποψηφίου* (physical or mental attributes) καθώς και τους μηχανισμούς *αξιολόγησης* αυτών
7. τα προαπαιτούμενα διαδρομής προς πιστοποίηση (πχ εκπαιδευτικό πρόγραμμα, επίπεδο εκπαίδευσης, φυσικές ικανότητες κτλ)
8. τον απαιτούμενο κώδικα δεοντολογίας (παράρτημα 1)
9. τα κριτήρια για αρχική πιστοποίηση, για διατήρηση της πιστοποίησης, για επαναπιστοποίηση (πχ το χρόνο *εξέτασης*, τη βαθμολογία και τη βάση επιτυχίας *εξέτασης*, τους γενικότερους κανόνες κτλ)
10. τις μεθόδους αξιολόγησης του υποψηφίου για αρχική πιστοποίηση, για διατήρηση της πιστοποίησης, για επαναπιστοποίηση (πχ *εξετάσεις*, θεωρητική ή/και πρακτική), οι οποίες συμπεριλαμβάνουν ενδεχομένως πιθανές ιδιαιτερότητες *αξιολόγησης* του υποψηφίου (ιδιαίτερες γνώσεις σε ανάγνωση, γραφή, γλώσσα και αριθμητική κτλ)
11. τα κριτήρια για αναστολή και ανάκληση του εκδοθέντος πιστοποιητικού
12. τα κριτήρια για αλλαγή του πεδίου/επιπέδου του εκδοθέντος πιστοποιητικού
13. τους εμπειρογνώμονες που εμπλέκονται στην ανάπτυξη και διατήρηση του σχήματος
14. τις απαιτήσεις με τις οποίες συνδέεται η *αξιολόγηση* της *ικανότητας* του πιστοποιούμενου (τεχνικά πρότυπα, νομοθετικές απαιτήσεις κτλ)

Κατόπιν αυτών το Ε.ΣΥ.Δ. θα αξιολογεί τη συμμόρφωση του σχήματος ή/και του φορέα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας ή/και του προτύπου διαπίστευσης.

4.3 Βασικά στοιχεία του σχήματος και της διεργασίας πιστοποίησης προσώπων

Προσοχή πρέπει να δίνεται εκτός των άλλων στα παρακάτω:

1. στην υλοποίηση των όσων περιγράφονται στην παράγραφο 8.4 του προτύπου και να υπάρχει κατάλληλη τεκμηρίωση. Πχ θα πρέπει αρχικά και περιοδικά να μελετώνται από τον *ιδιοκτήτη* θέματα σχετικά με την αναγνώριση και ευθυγράμμιση προαπαιτήσεων, μηχανισμών αυτοματοποιημένων ή μη συστημάτων *εξετάσεων*, την ανάγκη εξοπλισμού-εγκαταστάσεων, με τη διάρκεια

Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης

- της πιστοποίησης και τους μηχανισμούς επιτήρησης του πιστοποιημένου, να γίνεται επικύρωση της διεργασίας αξιολόγησης κτλ ,
2. η επικύρωση του σχήματος, δηλαδή η πιλοτική του εφαρμογή, προϋποθέτει ότι θα παραχθούν τεκμήρια ότι το *σχήμα* λειτουργεί στην πράξη αντικειμενικά, έγκυρα και αξιόπιστα καθώς και σε απόλυτη συμφωνία με το σκεπτικό ανάπτυξής του, τις απαιτήσεις της αγοράς, των σχετικών προτύπων και της νομοθεσίας. Ο *ιδιοκτήτης* ή ο ΦΠΠ θα πρέπει να επιδείξει στο Ε.ΣΥ.Δ. ότι το *σχήμα* στηρίχθηκε σε μηχανισμούς όπως για παράδειγμα συνεντεύξεις με εξειδικευμένους στο αντικείμενο επαγγελματίες, ερωτηματολόγια στο στοχευμένο κοινό, επαγγελματικά στάνταρ, πρακτικές κτλ. Επίσης το *σχήμα* θα πρέπει να συνοδεύεται από αρχείο παρατηρήσεων και διορθώσεων καθώς και από την τελική τεκμηριωμένη αποδοχή από *Επιτροπή ενδιαφερομένων μερών*.
 3. Όταν τίθενται στο *σχήμα* προαπαιτούμενα-προσόντα για ένα *υποψήφιο* προς πιστοποίηση, όπως για παράδειγμα επίπεδο γνώσεων, επίπεδο φυσικής *ικανότητας*, συμμετοχή σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα κτλ τότε αυτά πρέπει να είναι σαφή, καταγεγραμμένα και διαθέσιμα στο κοινό, πάντα υπό το πρίσμα ότι η πιστοποίηση δεν υπόκειται σε κανένα αποκλεισμό. Η επιτυχής ολοκλήρωση ενός εγκεκριμένου εκπαιδευτικού προγράμματος μπορεί να αποτελεί προαπαιτήση για ένα *σχήμα* πιστοποίησης αλλά η έγκριση των προγραμμάτων αυτών δεν πρέπει να επηρεάζει την αμεροληψία ή να μειώνει τις απαιτήσεις *αξιολόγησης* και πιστοποίησης.
 4. Όλες οι απαιτήσεις πιστοποίησης πρέπει να είναι κατανοητές, εφαρμόσιμες και προσαρμοσμένες στην κατηγορία των προσώπων, που στοχεύει το *σχήμα*.
 5. Για να καθοριστεί η συμμόρφωση ενός *υποψηφίου* με τις απαιτήσεις πιστοποίησης θα πρέπει να υπάρχει ένα τουλάχιστον είδος *εξέτασης*, κατά το οποίο συλλέγονται μετρήσιμα τεκμήρια που οδηγούν σε αμερόληπτη κρίση της *ικανότητας* του *υποψηφίου*. Αυτές ενδεικτικά μπορεί να είναι προσομοιωμένες ή πραγματικές δοκιμές (simulation ή real time), γραπτές *εξετάσεις* (written exam), ομαδικές ή ατομικές εργασίες, τεχνικές άσκησης ρόλου (RP) κ.α.
 6. Τα εξεταστικά συστήματα κατά την ανάπτυξή τους αλλά και εν συνεχεία κατά την συντήρησή τους πρέπει να στηρίζονται σε τρεις βασικές αρχές:
Α) εγκυρότητα (validity). Οι *εξετάσεις* για να είναι έγκυρες πρέπει να αξιολογούν αυτά και μόνο αυτά, που προβλέπονται από το *σχήμα*, και τα τεκμήρια-αποδεικτικά που συλλέγονται, να αποδεικνύουν ότι τα κριτήρια ικανοποιούνται. Η απόδοση του *υποψηφίου* πρέπει να καλύπτει ικανοποιητικό φάσμα των ικανοτήτων του σχετικά με το αντικείμενο πιστοποίησης. Οι συνθήκες *εξέτασης* πρέπει να προσομοιώνουν με επάρκεια τις πραγματικές εργασιακές συνθήκες.
Β) αξιοπιστία (reliability). Υπάρχει μονοσήμαντη συσχέτιση της ερμηνείας / αναγνώρισης των παραγόμενων τεκμηρίων-προϊόντων του υποψηφίου με το αποτέλεσμα της *εξέτασης*. Ο τρόπος βαθμολόγησης είναι σαφής και προδιαγεγραμμένος. Πρέπει να εξασφαλίζεται η επαναληψιμότητα σε διαφορετικές χρονικές στιγμές εξετάσεων, σε διαφορετικούς χώρους εξέτασης, σε διαφορετικά θέματα, με διαφορετικούς εξεταστές. Εδώ πολύ σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι *εξεταστές* και συγκεκριμένα η επάρκειά τους, η εμπειρία τους, η γνώση τους, τα προσωπικά χαρακτηριστικά τους και οπωσδήποτε το επίπεδο ικανότητάς τους.

Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης

- Γ) αντικειμενικότητα (fairness). Οι *εξετάσεις* δεν πρέπει να ευνοούν ή να αδικούν οποιονδήποτε *υποψήφιο* σε σχέση με τους υπολοίπους. Δεν πρέπει να υφίστανται συγκρούσεις συμφερόντων πχ διαπροσωπικές ή εργασιακές σχέσεις, οικονομικές εξαρτήσεις ή άλλοι παράγοντες κτλ.
7. Οι συνθήκες εναλλαγής θεμάτων *εξέτασης* ή/και εμπλουτισμού τους σε τακτά χρονικά διαστήματα, πρέπει να είναι προδιαγεγραμμένες, ώστε να ενισχύεται η αντικειμενικότητα και η εμπιστευτικότητα. Η διαχείριση των θεμάτων πρέπει να γίνεται πολύ προσεκτικά από όλους τους εμπλεκόμενους.
 8. Όταν προκύπτει τροποποίηση των παραμέτρων του *σχήματος*, τότε η εφαρμογή στους πιστοποιημένους πρέπει να προδιαγράφεται (χρονικές και άλλες διευθετήσεις καθώς και τρόπο κοινοποίησης των αλλαγών στους ενδιαφερόμενους).
 9. Το *σχήμα* πρέπει να λαμβάνει υπόψη κανονισμούς και νομοθεσία, τεχνικά πρότυπα, κώδικα καλής πρακτικής, απαιτήσεις του πελάτη-αγοράς, περιβαλλοντικές πτυχές, υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία, ασφάλεια των τροφίμων κτλ.

5. Εφαρμογή της παρούσας οδηγίας

Κάθε ενδιαφέρον για ανάπτυξη *σχήματος* μετά την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας, απαιτεί την υποβολή στο ΕΣΥΔ μελέτης σύμφωνα με το 4.1.

Οι ΦΠΠ, που αναλαμβάνουν να λειτουργήσουν ένα *αναγνωρισμένο σχήμα ιδιοκτήτη*, θα πρέπει να έχουν την έγκριση του *ιδιοκτήτη*, έγκριση η οποία δεν συγχέεται σε καμία περίπτωση με την αξιολόγηση, που πραγματοποιεί ο φορέας διαπίστευσης¹. Τα κριτήρια διάθεσης του *σχήματος* στους ΦΠΠ πρέπει να είναι συγκεκριμένα και καθορισμένα από τον *ιδιοκτήτη* και διαθέσιμα στον οποιονδήποτε, εκτός αν άλλως προβλέπεται από τη νομοθεσία.

¹ *Να σημειωθεί ότι η συμβολή του ιδιοκτήτη στη διαπίστευση ΦΠΠ για συγκεκριμένο σχήμα, μπορεί ενδεχομένως να συνίσταται μόνο σε επίπεδο εμπειρογνομosύνης της ομάδας αξιολόγησης. Άλλωστε οποιοσδήποτε φορέας διαπίστευσης της ΕΑ δύναται να συνεργάζεται (υπεργολαβία) μόνο με άλλο φορέα διαπίστευσης, μέλος της ΕΑ-MLA (πολιτική της ΕΑ).*

Η αίτηση αναγνώρισης σχήματος πιστοποίησης προσώπων (και αίτησης διαπίστευσης για περίπτωση ΦΠΠ) (βλέπε παρ. 4.2), αποστέλλεται στο Ε.ΣΥ.Δ. από τον ενδιαφερόμενο, μαζί με καταθετήριο τελών αίτησης (600€ πλέον ΦΠΑ) για κάθε *σχήμα*. Για κάθε υποσχήμα ή διαβάθμιση² που θα συνυποβάλλεται θα πρέπει να καταβάλλονται επιπλέον 140€ πλέον ΦΠΑ. Στις περιπτώσεις, όπου χρειάζεται επίσκεψη στα γραφεία του ενδιαφερομένου (για περίπτωση *ιδιοκτήτη*) για συλλογή τεκμηρίων, τότε αυτό θα γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα διαδικασία επίσκεψης (και αποζημίωσης) των ομάδων αξιολόγησης του Ε.ΣΥ.Δ.

² *Υποσχήμα εννοείται για παράδειγμα όταν υπάρχει αίτηση για επαγγελματίες ΜΚΕ με α) διεισδυτικά υγρά και με β) μαγνητικά σωματίδια κτλ. Διαβάθμιση εννοείται για παράδειγμα όταν υπάρχει αίτηση για επαγγελματίες ΜΚΕ σε μαγνητικά υγρά σε α) level 1 και σε β) level 2.*

Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης

6. Παραρτήματα

Παράρτημα 1: Ενδεικτικά περιεχόμενα κώδικα δεοντολογίας.

Ο πιστοποιημένος θα πρέπει

A) να ενεργεί επαγγελματικά και ηθικά

B) να επιδιώκει και να αναζητά την αναγνώριση, την ανάπτυξη και το κύρος του επαγγέλματος

Γ) να αναλαμβάνει τα αντικείμενα εκείνα για τα οποία είναι πιστοποιημένος ή/και να μην χρησιμοποιεί την πιστοποίησή του σε αντικείμενο διαφορετικό από αυτό που ορίζει το σχήμα πιστοποίησης. Πολύ περισσότερο να μην αναλαμβάνει εργασίες για τις οποίες δεν έχει την ικανότητα

Δ) να ενημερώνει και να μην αποκρύπτει από τους πελάτες του ή/και τους πελάτες του εργοδότη του πιθανά φαινόμενα σύγκρουσης συμφερόντων

E) να μην αποκαλύπτει οποιαδήποτε πληροφορία είναι εμπιστευτική, εκτός αν άλλως ορίζεται από το νόμο ή από συμφωνία με τον/τους εμπλεκόμενο/ους

Z) να μην δέχεται οποιασδήποτε μορφής πίεση (χρήματα, δώρα κτλ) από οποιονδήποτε, που θα μπορούσε να επηρεάσει την επαγγελματική του κρίση

H) να είναι δίκαια και επαγγελματική η υπηρεσία του βασισμένη σε αντικειμενικά κριτήρια

Θ) να μην δρα κατά τέτοιο τρόπο, που θα μπορούσε να επηρεάσει ή να βλάψει τη φήμη του φορέα πιστοποίησης προσώπων ή τη διαδικασία πιστοποίησης και να συνεργάζεται σε κάθε προσπάθεια έρευνας όταν προκύπτει παραβίαση του κώδικα δεοντολογίας

I) να τηρεί πλήρες και αξιόπιστο αρχείο παραπόνων ή ενστάσεων, σχετικά με την παροχή υπηρεσίας του.

Παράρτημα 2: Ενδεικτικά ερωτήματα για την σωστή ανάπτυξη ενός σχήματος πιστοποίησης.

Ποιο το αντικείμενο πιστοποίησης;

Πως περιγράφεται το αντικείμενο στο πιστοποιητικό και στο *σχήμα*;

Ποιες οι συνθήκες ισχύος της πιστοποίησης;

Ποιο το εφαρμοζόμενο σήμα πιστοποίησης και ποια η απήχισή του στην αγορά;

Ποια είναι τα εφαρμοζόμενα πρότυπα ή προδιαγραφές, που εμπίπτουν στις απαιτήσεις;

Πως τεκμηριώνεται η εκπλήρωση των απαιτήσεων *εξέτασης*;

Τι νομοθετικές απαιτήσεις υπάρχουν και πως ικανοποιούνται;

Πως κοινοποιούνται οι απαιτήσεις και η εφαρμογή τους στην αγορά;

Ποιο το σκεπτικό δημιουργίας του *σχήματος*;

Ποιος ανέπτυξε το *σχήμα*;

Ποιες μέθοδοι χρησιμοποιούνται για την διασφάλιση της δήλωσης συμμόρφωσης με το *σχήμα*;

Ποια μέθοδος χρησιμοποιείται και πως επιλέχθηκε για την παρακολούθηση συμμόρφωσης με το *σχήμα* (επιτήρηση);

Πως διαμορφώθηκαν και ποιες είναι οι συνθήκες για έκδοση, διατήρηση, επέκταση, περικοπή, αναστολή και ανάκληση της πιστοποίησης;

Ποια τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του πιστοποιημένου και πως του κοινοποιούνται;

Ποιες οι υποχρεώσεις του ΦΠΠ;

Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης

Ποιες οι διευθετήσεις για τη συλλογή παραπόνων για την παρεχόμενη εργασία των πιστοποιημένων;

Που περιγράφονται οι διαδικασίες πιστοποίησης;

Πως γίνεται η επιλογή των *εξεταστών* και του υπεύθυνου πιστοποίησης;

Πως γίνεται η επιλογή του προσωπικού, που σχετίζεται με την διαδικασία πιστοποίησης;

Που τηρείται λίστα των πιστοποιημένων;

Παράρτημα 3 : Ιδιοκτήτης σχήματος

Όπου εμπλέκεται *ιδιοκτήτης σχήματος*, οι ακόλουθες πληροφορίες πρέπει να είναι διαθέσιμες:

- Ποιος ακριβώς είναι ο *ιδιοκτήτης*,
- Ποια η εμπλοκή του με το αντικείμενο του *σχήματος* και ποιο το σκεπτικό ανάπτυξης του,
- Ποια η νομική μορφή του *ιδιοκτήτη*,
- Ποιοι είναι οι κανόνες συνεργασίας με ΦΠΠ
- Αν υπάρχει «συνεργασία» του *ιδιοκτήτη* με κάποιο φορέα διαπίστευσης της ΕΑ

7. Βιβλιογραφία

EN ELOT EN ISO/IEC 17024:2012 (Conformity assessment - General Requirements for Bodies operating Certification of Persons)

EA-1/22 A-AB:2006 (EA Policy For Conformity Assessment Schemes)

RvA-T33:2008 (Assessment of Conformity Assessment Schemes)

ΕΛΟΤ ΠΡΔ 1418:2004

ΥΑ 8181/831 (ΦΕΚ 653/Β/16-5-05)